

PROMATRANJE, PREPOZNAVANJE I PROCJENA

Ljiljana GašpariĆ, prof. defektolog

27. kolovoza, 2013., Nova Gradiška

ŠTO JE ?

- Učenje – relativno trajna promjena u ponašanju koja je rezultat vježbe ili iskustva (Vasta, 1998.)
- *Promjena ponašanja*– promjena koju je uzrokovalo učenje; odnosno kako učenje utječe na stvaranje promjena u ponašanju – nova ponašanja
- *Relativno trajna promjena* – različita od privremenih koje su odraz nekih fizioloških procesa; naučena je, stečena
- *Rezultat vježbe i iskustva* – svakodnevo, trajno, vrlo često ne odmah vidljivo

ZAKLJUČAK: Učenje je splet osobnih predispozicija oblikovanih različitim neurofiziološkim procesima kroz stalno vježbanje i izlaganje novim iskustvima

SPOSOBNOSTI I OSOBINE POTREBNE ZA UČENJE

- Percepcija – vidimo, čujemo, dodirujemo, mirišemo i kušamo
- Pažnja – sposobnost usmjeravanja naših interesa (selektivnost i koncentracija)
- Pamćenje – mogućnost usvajanja, zadržavanja i upotrebe informacija ;preduvjet za sve spoznajne procese; senzorno, kratkotrajno, radno i dugotrajno pamćenje
- Inteligencija

GOVOR TIJELA I STILOVI UČENJA

- *Vizualni tip učenika* – sjedi uspravno i pogledom prati učenika
- *Auditivni tip* – Često “ za sebe” ponavlja riječi učitelja; kima glavom dok sluša; pogled u prazno kao da vrti kazetu u glavi dok se prisjeća naučenog
- *Tjelesno – kinestetički tip* –uči pokretanjem vlastitog tijela

PROMATRANJE

- Najprirodniji postupak prikupljanja podataka
- Izravno upoznavanje s mogućim poteškoćama u vremenu njihova događanja
- Vrší se prema unaprijed ustanovljenom planu
- Bilježenje istovremeno s događanjem
- Plan promatranja temelji se na pretpostavkama o djeci i njihovom ponašanju :

POLAZNE PRETPOSTAVKE O DJECI

- Djeca su različita
- Djeca uče kad su zadovoljene njihove osnovne potrebe
- Djeca uče putem vlastitih strategija
- Djeca konstruiraju svoja znanja – u interakcijama grade svoja znanja

SVRHA PROMATRANJA

- Praćenje i utvrđivanje mogućih teškoća u djeteta
- Objektivno procjenjivanje djetetovih “jakih “ strana i potreba
- Spoznavanje specifičnih karakteristika djeteta
- Razumijevanje cjelokupnog djetetovog funkcioniranja
- Planiranje primjerenog plana i programa za dijete
- Uspostavljanje pozitivne i kontinuirane odgojne prakse između obitelji i škole

RAZVOJNA PODRUČJA – PODRUČJA PROMATRANJA

- Emocionalni razvoj
- Socijalni razvoj
- Tjelesni razvoj
- Razvoj osjetila
- Intelektualni razvoj
- Razvoj govora i komunikacije
- Izvanjski

PROMATRANJE

- Ne postoji objektivan način gledanja koji promatranje čini neutralnim
- Nije individualna akcija već recipročan odnos
- Važnost sustavnog promatranja
- Promatrač kao sudionik — osvještavanje uloge (refleksija i samo refleksija)

PAZITI NA ...

- Subjektivnost promatranja – svaki promatrač ima “ vlastiti objektiv”
- Različiti utjecaji određuju individualna zapažanja (iskustvo, kompetencije, vrijednost, emocionalna stanja)
- Očekivanja promatrača mogu biti izvor predrasuda

NAČINI DOKUMENTIRANJA I BILJEŽENJA

- Deskriptivni narativ/kumulativna bilješka – detaljizirani opis djetetovog ponašanja u određenoj situaciji
- Audio / video zapis
- Anegdotska zabilješka – opis konteksta i pojašnjava što je prethodilo određenom ponašanju te omogućava feedback u odnosu na događaj
- Fotografije
- Kontrolne liste – neformalna evaluacija
- Intervju s djetetom

RAZVOJNE MAPE

- Sažet prikaz djetetovog razvoja
- Suradnja s roditeljima
- Prikupljanje i pohranjivanje podataka kroz promatranje i dokumentiranje
- Metodološka pismenost učitelja
- Postojanje sumnje na teškoću
- Suradnja sa stručnjacima

PREPOZNAVANJE – VIDLJIVE TEŠKOĆE U UČENJU I PONAŠANJU

- slaba i kratkotrajna pažnja i koncentracija
- povučenost
- brzopletost
- površnost
- nesigurnost
- nestrpljivost
- nesnalažljivost
- nesamostalnost

- lupkaju, šuščaju, pjevuše, okreću se, vrte stolicu, premještaju stvari, kopaju po torbi, slažu pernicu
- loše koordinirani, nepravilnog ritma
- upitna urednost
- traže stalna dodatna objašnjenja
- upitna glasovno-govorno-jezična komunikacija, artikulacija, bogatstvo riječi, struktura rečenice
- problemi u početnom čitanju i pisanju

- problemi u orijentaciji u prostoru i vremenu
- slabije razumijevanje, promatranje, prepričavanje
- slabije logično zaključivanje
- nepravilan crtež, siromašno likovno izražavanje
- rijetko iniciraju interakcije, razina jednostavnog kontakta
- oštećenja vida, oštećenja sluha

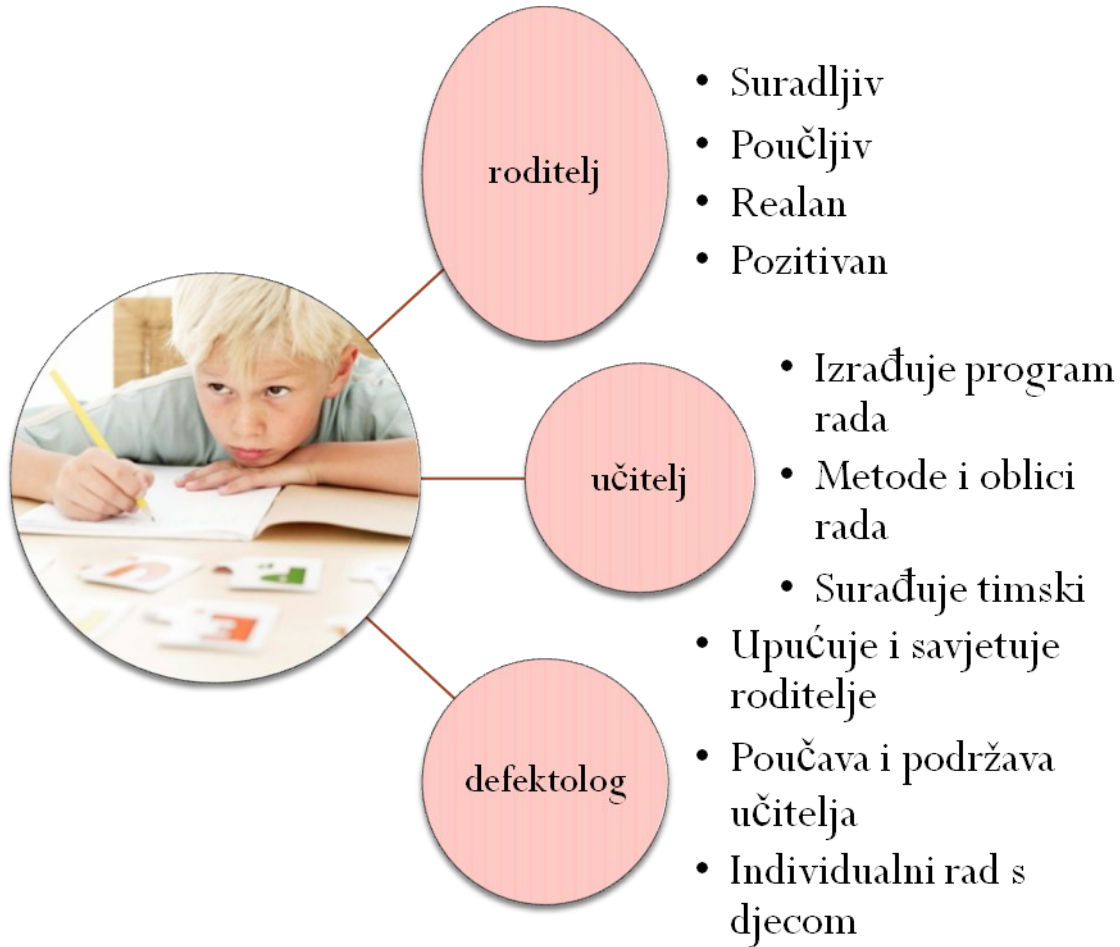
PROCJENA - OPSERVACIJA

- Utvrđivanje psihofizičkog stanja učenika
- Potrebu za opservacijom iznosi učitelj na osnovu osobnih zapažanja
- Potrebu za opservacijom može predložiti i roditelj ili neki od članova Povjerenstva
- Program opservacije odnosi se na praćenje djeteta u svladavanju školskog gradiva, procjenu osobina i sposobnosti djeteta i pronalaženja najprimjerenijih oblika i metoda rada
- Provodi se u strukturiranim i nestrukturiranim situacijama; primjenom obrazovnih – odgojnih sadržaja, kreativnih i socijalizatorskih vještina
- Inicijalna i završna procjena
- Različiti psihometrijski i edukativni mjerni instrumenti
- Zahtijeva dobro poznavanje biografije i činjenica o djetetovom ranom psihomotornom razvoju, uvjetima učenja i života, obiteljske dinamike i socijalnih
- Traje najduže tri mjeseca

- Provodi je stručni tim škole : razredni učitelj, defektolog, psiholog, liječnik školske medicine, po potrebi i liječnik specijalist
- Tijekom opservacije nužna pozitivna i učinkovita suradnja s roditeljima
- Na temelju opservacije izražuje se mišljenje i prijedlog najprimjerenijeg oblika školovanja-prosvjetna komisija izdaje Rješenje

NAČELA ŠKOLSKE SURADNJE

- Sve u ozračju :

- * ravnopravnosti
- * uvažavanja
- * povjerenja
- * uzajamnosti
- * pravodobnosti
- * usmjerenosti
- * učinkovitosti

Thank

You!

Merci

